

Đại cương

về việc tái thiết

hạ tầng cơ sở tại Việt Nam

□ (trích bản tin Hội Khoa Học và Kỹ Thuật Việt Nam)

TRỊNH NGỌC RẰNG, PH.D., P.E. NGUYỄN PHÙNG, PH.D., S.E.

Hạ tầng cơ sở

Hạ tầng cơ sở là huyết mạch để phát triển nền kinh tế của một nước đang mở mang. Trong hoàn cảnh của VN chúng ta, hạ tầng cơ sở sẽ đóng một vai trò rất quan trọng trong việc di chuyển các sản phẩm trong cũng như ngoài nước, sẽ là môi trường thích hợp để tạo nên kỹ nghệ về du lịch, khai thác các khoáng sản thiên nhiên như dầu hỏa, than đá để tìm kiếm ngoại tệ trong giai đoạn đầu tiên, nhằm đáp ứng nhu cầu đầu tư khẩn cấp của quốc gia.

Hạ tầng cơ sở nói chung bao gồm các phần sau đây:

- đường bộ
- đường thủy
- hỏa xa
- hàng không
- các công trình dẫn thủy nhập điền, trị thủy
- các công trình cấp thủy
- nhà máy cung cấp năng lượng
- cơ sở y tế
- cơ sở viễn thông
- trường học
- công thự, vv...

DỮ KIỆN THỐNG KÊ

Dữ kiện thống kê là căn bản cho mọi dự án kỹ thuật. Dữ kiện có hai loại chính, dữ kiện tổng quát và dữ kiện chi tiết kỹ thuật. Dữ kiện tổng quát có thể thu thập được, tuy không được đầy đủ và chính xác lắm.

Dữ kiện chi tiết kỹ thuật hiện tại rất khó thu thập được. Chỉ khi bắt tay vào dự án, bắt đầu việc điều tra, nghiên cứu mới có thể thu thập được dữ kiện mong ước.

Công việc thu thập dữ kiện rất tốn kém và mất thì giờ.

Dữ kiện thống kê đường bộ

	tổng số	hạng tốt	hạng xấu
Quốc lộ	10,629 km	3,000 km	7,629 km
Tỉnh lộ	15,649 km	3,258 km	12,391 km
Đường thành phố	2,571 km	1,797 km	774 km
Quận lộ	25,000 km		
Hương lộ	46,000 km		
Đường đặc biệt	5,450 km		

CẦU

Cầu quốc lộ 2,698 chiếc 72,898 mét
Cầu tỉnh lộ 2,930 chiếc 58,815 mét

PHÀ VÀ CẦU NỔI

50 con sông không có cầu lưu thông
117 bến phà

8,000 chiếc cầu nổi

Dữ kiện thống kê ngành hỏa xa

ĐƯỜNG SẮT

2,371 km bề rộng 1.0 mét

130 km bề rộng 1.4 mét

230 km loại 2 bề rộng trên cùng một đường rầy

Cầu hỏa xa

863 chiếc cầu

ĐẦU MÁY XE LỬA

160 chiếc, 92 chiếc hoạt động (46 Mỹ, 6 Pháp, 2 Trung Hoa, 88 Nga, 30 Lỗ Mã Ni)

TOA XE LỬA

4500 toa, hơn một nửa cũ hơn 30 năm

Nhà ga chính và các cơ sở bảo trì

Hà Nội, Hàng Cỏ, Yên Viên, Gia Lâm, Dĩ An, Vinh, Chí Hòa

ĐƯỜNG XE LỬA CHÍNH ĐANG HOẠT ĐỘNG

Hà Nội-Saigon 1,730 km

Hà Nội-Hải Phòng 104 km

Hà Nội-Đồng Đăng 163 km

Hà Nội-Lao Cai 296 km

Saigon-Mường Mán

Dữ kiện thống kê hàng không Việt Nam

Phi trường 100

còn sử dụng được 100

Phi đạo bê tông hắc ín 50

Phi đạo có chiều dài 2400-3360 mét 10

Phi đạo có chiều dài 1200-2439 mét 20

CÁC PHI TRƯỜNG CHÍNH

Nội Bài, Gia Lâm, Tân Sơn Nhất, Phú Bài, Đà Nẵng, Nha Trang, Qui Nhơn, Đồng Hới, Na Sản, Điện Biên, Cao Bằng, Vinh, Đà Lạt, Ban Mê Thuột, Quảng Ninh, Lao Cai, Rạch Giá, Pleiku, Kontum.

PHI CƠ ĐOÀN VÀ CÁC ĐƯỜNG BAY

Hầu hết các phi cơ từ Nga, một số ít phi cơ Mỹ.

ĐƯỜNG BAY QUỐC NỘI

Do Hàng Không VN điều hành, nối Hà Nội và Saigon với các phi trường chính mỗi ngày hay ba lần mỗi tuần

hoặc hàng tuần.

ĐƯỜNG BAY QUỐC TẾ

Hàng Không VN có các chuyến bay qua các nước Thái, Cao Miên, Miến Điện, Ba Lan, Pháp, Thụy Điển, Đông Đức, Nga và Trung Cộng.

Các hãng hàng không có đường bay với VN

Thái, Nga, Đông Đức, Phi Luật Tân, Pháp, Nam Dương, Tiệp, Lào, và Gia Nã Đại.

Dữ kiện thống kê ngành thủy vận

HÀNG HÀ

41,000 km sông rạch có thể dùng được

17,700 km sông thuyền bè nhỏ di chuyển được

5,150 km sông tàu lớn (chìm 1.8 m) di chuyển được

HÀNG HẢI

3,620 km đường biển

CẢNG

9 cảng chính: Hải Phòng, Saigon, Đà Nẵng, Qui Nhơn, Vũng Tàu, Cần Thơ, Nha Trang, Hòn Gai, Bến Thủy.

23 cảng phụ.

HẢI ĐOÀN

37 tàu lớn chở hàng hóa

8 tanker

12 tàu cỡ trung.

NHÀ KHO

Saigon 74,000 m²

Hà Nội 11,400 m²

Hải Phòng 66,000 m²

Đà Nẵng 16,700 m²

Qui Nhơn 6,400 m²

Tân Cảng 40,000 m².

CƠ QUAN XÁNG

TÌNH TRẠNG TỔNG QUÁT HẠ TẦNG CƠ SỞ TẠI VIỆT NAM

Chúng ta không có phúc trình hay dữ kiện chính xác về hạ tầng cơ sở tại VN. Tuy nhiên, dựa vào những bối rối và những hoạt động của chính quyền hiện tại, chúng ta có thể thấy được tình trạng hạ tầng cơ sở rất là bi đát.

- Hạ tầng cơ sở hiện tại không đủ để đáp ứng nhu

cầu,

- Rất nhiều hạ tầng cơ sở xây cất không đúng tiêu chuẩn,
- Thiếu bảo trì vì không có ngân sách,
- Thiếu ngoại tệ để mua sắm vật liệu, dụng cụ,
- Thiếu chuyên viên kỹ thuật có khả năng,
- Khí hậu ẩm, nóng, và mưa lũ làm hư hại nhanh chóng các hạ tầng cơ sở.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Chúng ta thử đặt một số đề tài gợi ý để làm nền móng cho việc nghiên cứu, thu thập tài liệu và thảo luận.

Đề tài 1: Tài lực và vật lực

Việc tìm kiếm tư sản cho việc tái thiết hạ tầng cơ sở tại VN.

Đề tài 2: Nhân lực

Đào tạo chuyên viên kỹ thuật cho sự phát triển hạ tầng cơ sở.

Đề tài 3: Quy luật kỹ thuật

Sự cần thiết thống nhất một cơ quan định chuẩn dùng trong kỹ nghệ xây cất.

Đề tài 4: Chương trình, kế hoạch

Chương trình và kế hoạch tổng quát về việc tái thiết hạ tầng cơ sở tại VN.

Đề tài 5: Dự án

Các dự án tái thiết hạ tầng cơ sở cho từng lãnh vực chuyên biệt. Mỗi đề tài trên có thể chia thành nhiều đề tài nhỏ để mỗi nhóm chuyên viên có thể nghiên cứu sâu rộng hơn để có thể thiết lập những dự án thực tế.

Việc tìm kiếm tư sản dùng để tái thiết hạ tầng cơ sở tại VN trong một nền kinh tế thị trường

NGÂN SÁCH TÁI THIẾT TÀI NGUYÊN QUỐC GIA

- Nguyên liệu sẵn có (hầm đá, gỗ, mỏ sắt, đất sét)
 - Vật liệu biến chế (xi măng, gạch ngói, hóa chất)
- ### **ĐÓNG GÓP CỦA DÂN CHÚNG**

- Thuế
- Công khổ phiếu

ĐẦU TƯ TƯ NHÂN

- Các công ty đầu tư trong nước
- Các công ty đầu tư ngoại quốc
- Các định chế tài chánh quốc tế.

VIỆN TRỢ CÁC QUỐC GIA BẠN.

Việc đào tạo chuyên viên kỹ thuật cần thiết cho việc tái thiết hạ tầng

- Hiện trạng chuyên viên kỹ thuật trong nước
- Phẩm chất chuyên viên kỹ thuật hiện tại
- Chuyên viên kỹ thuật VN ở ngoại quốc
- Vấn đề tu nghiệp
- Các trường kỹ thuật trong nước
- Cải tiến chương trình giáo dục kỹ thuật.

Sự cần thiết thống nhất các qui luật định chuẩn dùng trong kỹ nghệ xây cất

- Viện Định Chuẩn
- Việc soạn thảo các qui luật tính toán cho các vật

liệu xây cất: hồ, gạch, ngói, bê tông cốt sắt, thép gỗ, vv...

Chương trình, kế hoạch tổng quát về việc tái thiết hạ tầng cơ sở tại VN

- Chương trình dài hạn (10 năm, 20 năm)
- Chương trình ngắn hạn (hàng năm, 5 năm)
- Dữ kiện thống kê

- Nghiên cứu dự án
- Ngân sách cho các dự án
- Thiết lập đồ án
- Thực thi dự án
- Quản trị dự án.

Các dự án tái thiết hạ tầng cơ sở cho từng lãnh vực chuyên biệt

- Kiều lộ
- Thiết kế và Gia cư (công ốc, liên gia cư)
- Hoả xa (đường sắt, cầu hỏa xa, nhà ga)
- Thủy vận (giang cảng, hải cảng, hàng hà, hàng hải)
- Hàng không (phi đạo, nhà ga)
- Thủy nông (dẫn thủy, trị thủy)
- Cấp thủy (nhà máy nước, đường dẫn nước)
- Điện lực (nhà máy điện, đường dây)
- Viễn thông (bưu điện, điện thoại, truyền thanh, truyền hình)

Trong mỗi lãnh vực kể trên, mỗi nhóm sẽ thu thập dữ kiện thống kê, nghiên cứu và thiết lập các dự án dựa theo chương trình và kế hoạch tổng quát đã vạch.

VẤN ĐỀ TÀI TRỢ CÁC DỰ ÁN PHÁT TRIỂN

Nguồn tư bản cho việc phát triển có thể xuất phát từ các cơ quan sau đây:

1/ Cộng đồng người Việt tại hải ngoại

Ví dụ, mọi người mỗi năm đầu tư một ngàn đô la, thì chúng ta sẽ có:

$$1000\$ \times 500,000\text{người} = 500,000,000\$$$

Số tiền này phải đòi hỏi có một hệ thống kinh tế tư bản lưu chuyển và biến đổi nó ra năm lần nhiều hơn, thành một khối là 2 tỷ rưỡi đô la vốn một năm, như các hệ thống kinh tế tây phương đang làm. Muốn cho số tiền đầu tư khổng lồ này được hữu hiệu, cần phải có một hệ thống điều hành, quản trị và kiểm soát để tránh sự lạm dụng xảy ra như vụ tham nhũng tài chánh của các ngân hàng tiết kiệm của Hoa Kỳ (S/L). Có như vậy thì người Việt hải ngoại mới có đủ tin tưởng để tiếp tục đầu tư, vì quyền lợi của họ sẽ được bảo đảm.

2/ Các nguồn tư bản của các nước ngoài quốc đầu tư

vào VN

Cho đến tháng 10, 1991, số tiền đầu tư vào VN vào khoảng 2,470 triệu MK, được chia ra như sau:

- kỹ nghệ 628 triệu MK
- dịch vụ khách sạn 608 triệu MK
- đầu hỏa và hơi khí 588 triệu MK
- canh nông, lâm và hải sản 444 triệu MK
- giao thông công chánh 185 triệu MK
- linh tinh 17 triệu MK.

3/ Các cơ quan khuyến khích phát triển quốc tế như:

- Quỹ tiền tệ quốc tế (International Monetary Fund)
- Ngân hàng quốc tế (World Bank)
- Ngân hàng phát triển Á Châu (Asian Development Bank).

4/ Các cơ quan thiện nguyện quốc tế

- Liên hiệp quốc (United Nations)
- USAID
- Các cơ quan phát triển xã hội quốc tế.

KẾT LUẬN

Đây chỉ là những đề tài tổng quát, thiên về lý thuyết, nêu rõ đường hướng phải đi mà thôi. Việc tái thiết hạ tầng cơ sở cho mỗi lãnh vực phải được bắt đầu từ việc thu thập các dữ kiện chi tiết kỹ thuật ngay tại trong nước. Từng nhóm chuyên viên có khả năng sẽ nghiên cứu và phân tích dữ kiện, thực hiện đo đạc, tính toán và hoàn tất đồ án cùng với ngân khoản dự trù được chấp thuận. Từ lúc thu thập tài liệu cho đến lúc dự án hoàn tất là cả một con đường rất dài, đầy khó khăn, không phải chỉ một người, một nhóm, mà cần có sự góp sức của toàn dân trong một tinh thần tự do và hiểu biết mới có thể thành công tốt đẹp được.

Với khả năng và sự hiểu biết quá hạn hẹp, hy vọng những ý nghĩ thô thiển trình bày trên đây được quý vị góp ý, mổ xẻ và đào sâu thêm, để khi hoàn cảnh đất nước cho phép, chúng ta có thể đóng góp một chút gì cho quê hương xứ sở quá đau thương của chúng ta.